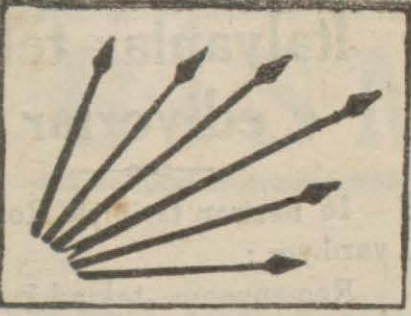

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 567
PERŞEMBE
29
Haziran 1939

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Komite toplantıları ve beklediklerimiz!

— 1 —
Enver Demiray

Evelki gün halkevimiz salonunda, Halkevleri müfettişi Naşit Uluğ'un başkanlığında olmak üzere, geç vakta kadar süren komite içtimaları yapıldı.

Yıllık çalışmaları notları halinde ifade eden komite hatipleri, halkevi ve ondan beklediklerimizin daima terfi edebilen verimlerini çok güzel tebarüz ettirdiler.

Memleketin bilhassa içtimai bünyesinin idamesine gayret gösteren, şu veya bu tesirlerle ötedenberi faaliyetinde düzen ve ahenk yaratan halkevlerimizin, en karakteristik mesai hatlarını çizen bu toplantı, fer'i değil aslı gözetin; cüz'ü değil küllü istihdaf eden bir toplantı olarak mütalaa edilebilir.

Naşit Uluğ'un riyasetinde ilk defa toplantı masasında yer alan sosyal yardım komitesi hali hazır faaliyetini takdir ettirmekle beraber, bu adla anılan bir teşekkülün beş veya on kişi ile değil, cemiyetin bünyesine ve Aydın ailesinin içerisine yayıla bilen ve ona nüfuz edebilen bir ekseriyetle çevrelenmemesi tenkidine maruz kalmakla da gelecek yıllar için bir prensip elde etmiş sayılır.

Ben burada Naşit Uluğ'un komiteler hakkındaki düşüncelerini ve komitelere verdiği öğütü umumî hatlarıyla tebarüz ettirmeğe çalışacağım:

Gelecek yıllarda sosyal yardım gubasının Aydın ailesini kaplayabilecek bir ekseriyetle hazırlanması; içtimai yardım fikri ve sevgisinin de o nispetde artma ve yapılmasını temin etmiş olacaktır.

Memleketin hemen her münevverini bu şubeye toplayabilmek ve hemen her yurtdaşı bu şubenin tabii azası saymak veya ona bu ideali aşlamak gayesi, sosyal yardım şubesinin baş ve ana prensibi olarak mütalaa edilebilmelidir.

Bundan başka, yeni sene için geniş kadro ile iş başı edecek olan bu şube, memleketin münevver kadınılığını da hemen tamamen denecek derecede çevresine alması gayesinin tahakkukunda bir şartı aslı telâkki edilmelidir.

Bu kol, memleket kadınılığını toplamakla adına ve vazifesine adını uydurabilen bir şefkat mefhumuna sahip olacak ve bu münasebetle iyi bir giriş hazırlayabilecektir.

Sosyal yardım şubesinin Naşit Uluğ'un ifadesiyle yaptığı ve yapmağa çalıştığı hayırların, iyiliklerin, yerine masruf olmasında ısrar etmesi ve bunu da çalışma ve iş görme programının başına alması zaruridir.

Sonu 2 tael sayfada

Hatay meclisi

Orduya iki bina teberrü etti

Antakya 28 — Hatay Millet meclisi toplanmış ve Hatayın ana vatana kavuşmasından dolayı çekilen minnet ve şükran telgraflarına Reisi Cumhur İsmet İnönü'den, Büyük millet Meclisi reisi Abdülhalik Rendadan ve Başvekil Dr. Refik Saydamdan gelen cevaplar sürekli alkışlar arasında okunmuştur.

Bundan sonra maliyeye ait bulunan Antakya ve İskenderun'daki Ordu evlerinin orduya teberrü edilmesi kabul edilmiştir. a.a.

Sümerspor İzmir'e gidiyor

İzmir, 28 (Hususi) — Beden terbiyesi kupası için temmuzun sonlarına doğru Ankara'ya gidecek olan İzmir'in Üçok takımı hem bu maçlara bir hazırlık hem de çalışmalarının derecelerini tesbit için yakın bölgelerin içinde en kuvvetli futbol ekiplerine malik olan Aydın bölgesinin Sümerspor ve Aydınspor kulüplerine birer maç teklif etmiştir.

Her iki kulüp tarafından kabul edilen bu teklif üzerine 2 temmuz pazar günü Sümerspor İzmir'e gelecek ve burada Üçokla bir maç yapacaktır. Onu takip eden hafada Üçok Aydınsporla ikinci maçını oynayacaktır.

İngiliz - Japon Konuşmaları başladı konuşma mevzuu Tiyen-Çin meselesidir

Tokyo 28 — Japonya hariç nezarati, İngiliz, Japon müzakerelerinin Tokyoda tekrar başladığını bildiren bir beyanname neşretmiştir.

Tiye-Çin meselesinin diplomatik bir surette halli için bugün müzakereler başlayacaktır. Gazeteler bu meselenin müzakere yoluyla halledilmesi hakkında yazılar yazmaktadırlar.

Mançuko hududunda

Japon ve Sovyet tayyareleri hava harbi yaptılar

Moskova 28 — Tas ajansından:

Mongol Sovyet erkânı harbiyesinin verdiği malûmata göre: 27 haziranda Japon tayyareleri Mançuko hududuna 120 kilometre mesafede kâin Kançak mevkiinde Mogol halk cumhuriyeti arazisine taarruz etmişlerdir.

Japon hava kuvvetleri tak-

Urfa Halkevinde

Hatay anlaşması kutulandı

Urfa 28 — Hatayın anavatanına kavuşması münasebetiyle dün akşam Urfa halkevinde bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda vali, komutan Şemsittin Taner, subaylar ve kesif bir halk bulunmuştur.

Merasime saat 21 de istiklâl marşile başlanmış ve muhtelif

hatipler Hatayın tarihçesini anlatmışlardır.

Törene Hatayın anavatanına kavuşturan büyüklerimize minnet ve şükran hisleri ibraz edilerek nihayet verildi.

Bundan sonra muhtelif milli havalar çalınmış, geç vakite kadar milli oyunlar oynanmıştır

Fransız parlâmentosu kapandı

Başvekil Daladye bu münasebetle söylediği nutkunda yirmi seneden beri vaziyet bu kadar vahim olmamıştır dedi

Paris 28 — Mebusan meclisinde dün bir nutuk söyleyen Başvekil Daladye, parlamentonun içtima devresinin kapanması hakkındaki emirnamemin bir kaç dakikaya kadar okunacağını söylemiş ve damıştır ki:

20 senedenberi vaziyet bu künkü kadar vahim olmamıştır.

Hudutlarımızda üç milyon insan tarafından büyük bir enerji ile askeri tahşidat yapıldığı haber verilmektedir. İçimizde Fransız - İngiliz tesanüdünü yıkmak isteyen bir propaganda var.

Hükûmet iki emirname ile Fransız enerjisini yıkmak isteyenlerin propagandalarının önü-

ne geçmek kararını almıştır.

Parlâmentonun içtimainın ne zaman olacağını kestiremem. Af umumî bahsinde kararname-ler tatbik olunacaktır. Seçim işinde her zamanki gibi hareket edilecektir.

Lüzumu takdirinde parlâmento derhal içtimaa davet olunacaktır.

Şiddetle alkışlanan bu beyanattan sonra meclisin kapanması hakkındaki emirname okunmuş ve başvekilin beyanati 231 reye karşı 350 reyle tasvip edilmiştir. Kararname saat 19,40 ta âyan meclisinde de okunmuş olduğundan parlâmentonun adli içtimai nihayet bulmuştur. a.a.

İngiliz kabinesinde

Tiyen - Çin meselesi görüşüldü

Londra 28 — Kabine haftalık toplantısını bu sabah yapmıştır.

Başvekil Çemberlayn hükûmetin Tiyen - Çin meselesi

hakkındaki kararından arkadaşlarını haberdar etmiştir.

Başvekil bu mesele hakkında öğleden sonra avam kamaraşında beyanatta bulunacaktır. Kabine bundan sonra Moskova'ya gönderilecek kati talimatın metnini tetkik etmiştir.

Hagattan sesler:

Sıcaklar ve Bir Dilek

Dün hararet derecesinin 38 zi bulduğunu söylediler.. Ben bakmadım, fakat saat on beşe doğru hükûmet bulvarını tırmanırken, bir aralık bayılacak kadar terlediğimi, nefes alamıyacak kadar bunaldığımı hissettirdim ve bir tanıdık dükkânına kendimi zor attım..

Güzel Aydın, Yeşil Aydın, Cana yakın Aydın? bu aylarda tahammül edilmeyecek kadar

B. Naşit Uluğ

Teftiş ve tetkiklerine dün de devam etti

Halkevleri müfettişi B. Naşit Uluğ dün Çineye giderek Çine halkevi muamelâtını teftiş ve evin yeni yıl çalışmaları üzerinde faydalı konuşmalar yapmıştır.

B. naşit, öğleden sonra kaymakam ve belediye reisleriyle eski Çine köyüne giderek Gazi Ahmet camisi ve köy evlerin gezmiştir.

Çiniden döndükten sonra halkevimizde tetkikler yapan B. Naşit dil, tarih ve edebiyat, spor, kısapsaray ve müze sergi şubeleri komiteleriyle konuşmuştur.

Bugün Yenipazar, Sultanhisar ve Umurlu'ye giderek buralardaki halkevlerini teftiş edecektir.

İngiliz

Ordu meclisi bir beyaz kitap neşretti

Londra 29 — İngiltere ordu meclisi bir beyaz kitap neşretmiştir. Kitapta zabitan, ve efrat mevcudu 275 bine çıkarılmaktadır. Bu miktar ilk tahminlerden 89,300 kişi fazladır.

938 senesi için derpiş edilen miktardan başkaca ihtiyat efradının da bulunduğu tasrih edilmektedir.

Romanya

Ve Bulgaristandan bu yıl gelecek göçmenler

Ankara 28 — Bu sene Romanya ve Bulgaristandan gelecek göçmenler için Urlada yapılacak evler eksiltmeye konmuştur. Ali ağa nahiyesinde de göçmenler için evler yaptırılacaktır. a.a.

Nihayet Hatay'a kavuştuk

Üç senedenberi yalnız Türkler için değil, Fransızlar için de bir üzüntü mevzuu olan Hatay meselesi nihayet halledilmiştir. Türk milletinin istemiyerek sürüklendiği büyük harbin felâketli neticesi üzerine bizden ayrılan bu vatan cüzü, tekrar millî hudutlarımız içine girmektedir. Alsas - Lorenden ayrı kalmanın kırk küsur yıl yasını tutan Fransa, Türk milletinin bu an içindeki sevincini en iyi anlayan bir memlektir. Uzun ve üzücü müzakerelerden sonra dahi olsa meseleyi lehimize halletmekle Fransa Türklerin minnet ve şükranlarını kazanmış oluyor.

Hatay ana vatandan fili surette 1918 senesindeki felâketler üzerine ayrılmıştı. Bundan sonra üç sene kanlı mücadelelere sahne oldu. Nihayet 1921 sonbaharında imzaladığımız Ankara itilâfı ile Hatayı Suriye ile birlikte Fransız idaresine terk ettik. Fakat hayat memur mücadelesine giriştiğimiz bu an içinde bile Hataydaki Türk kardeşlarımızı unutmadık: muahedenin yedinci maddesi oradaki ırkdeşlerimiz hakkında duyduğumuz yakın alâkayı tesbit etmişti. Bundan sonra on beş sene, Hataya 1921 muahedesinin temin ettiği haklar üzerinde ısrar ettik. 1936 senesinde Fransa Suriye ile münasebetlerini yeniden tanzim etmeğe teşebbüs edince, şartlar tamamiyle değişti. Bununla beraber cumhuriyet hükûmeti, ilk zamanlarda 1921 mukavelesinin Hataya temin ettiği hakların muhafazasından başka bir gaye istihdaf etmiyordu. Bunu temin için Fransa ile müzakereye giriştik. Milletler cemiyetine gittik. Çalıştık. Uğraştık. 1936 da başlayan bu ihtilâf, tam birer sene fasıla ile 3 safha geçirmiştir:

1 — Hatayın müstakil bir "varlık," olduğunu tanıtıncaya kadar bir sene geçti

2 — Bundan sonra ayrı "varlık," içinde Türklerin hâkim unsur olduklarını tanıtmak işi de tam bir sene sürdü. Ve 1938 senesi temmuzunda bu nokta üzerinde anlaşmaya varıldı.

3 — Bir ssne sonra, 1939 senesi temmuzunda da Hatay bütünü ana vatana kavuşmaktadır.

Bu üç senelik mücadelenin bütün safhaları henüz hafızalarda canlı olduğundan bunların tekrarına lüzum yoktur. Yalnız Hatayın ana vatana kavuşmak üzere bulunduğu bu sırada üç nokta üzerinde durmak faydalıdır.

1 — Evvelâ Hatayın vatan hudutları içine alınmasıyla 350 bin milletteşimiz kurtuluyor. Ana vatanın nüfusu o nisbette artıyor. Sonra şarkî Akdenizin en ehemmiyetli limanı elimize geçiyor. İktisadî bakımdan olduğu kadar da askerî bakımdan kuvvetleşiyoruz. Cumhuriyet Türkiyesinin beynelmilel muvazenedeki ağırlığı o nisbette artıyor.

2 — İkinci bir nokta : Çarlık

AKDENİZDE İNGİLİZ - ITALYAN REKABETİ

Fransada, Akdenizin İngiltere için sadece bir ticaret yolu, meşhur Hindistan yolu ve imparatorluğun akıbeti bu yolun emniyetine bağlı olduğunu sananlar çoktur.

Akdeniz muhakkak ki İngiltere ve müstemlekeleri için ehemmiyetli bir münakale yoludur. Fakat İngilterenin, bu denizi her türlü ferdi tahakkümlere karşı müdafaaya azmetmiş olması burası sırf bir yol olduğu için değildir.

Şüphesiz, Londra bu yolun emniyetiyle alâkalı hiç bir şeyi ihmal etmez. Cebelüttarıktaki, Maltada, Kıbrısta, İskenderiye'de kuvvetli üsler kurmuştur. Süveyş üzerinde tesis etmiş olduğu kontrol filidir. Gemilerinin yolu üzerindeki muhtelif noktalarda askerî hareket vasıtalarını her gün biraz daha kuvvetlendirmektedir.

Süveyşten geçen gemilerin % 50 si İngiliz bayrağını taşır. Hindistan münakalatının % 70 ine yakın kısmı bu kenaldan yapılır. Avusturalya ithalatının dörtte bir ve ihracatının yarısı da keza bu kenaldan geçer.

İngiltere mısıra 400 milyon sterlinden fazla sermaye yatırmıştır; Yunanistanın borçlarının yarısına iştirâk eder ve Türkiye ile Akdeniz ve Karadenizde bağlı Balkan devletlerine mütemadiyen krediler açar.

Demek ki İngiltere için Akdenizin bayatı bir ehemmiyeti vardır. Çerçi eski Kap yolu icabında onun yerini alabilir. Eğer Akdeniz İngiltere için sadece bir ticaret yolu olsaydı, nakliyatını bu denizden uzaklaştırmak ve böylece fakirleşmek suretiyle onu yalnız kendine hasretmek isteyenleri cezalandırabilirdi.

Fakat Akdeniz daha fazla bir şeydir. Bu bir strajik yoldur ve islâmın beşiğidir.

Akdenizin strajik rolü Süveyş kanalının açılmasından evvel de mevcuttu. İngiltere ile Napolyon arasındaki rekabet bunu isbat etmiştir.

Rusyasının yıkılması gibi fevkalâde şartlar altında geri aldığımız Kars ve Ardahan istisna edilecek olursa, 1699 Karlofça muahedesinden beri ilk defadır ki Türkiye elinden çıkan toprağı geri almayı muvafak olmuştur. İki buçuk asırdanberi Avrupalının vazettiği ve bilhassa 19 uncu asır da tatbik ettiği düstur şu idi : "Hilâlin çıkıp ta salibin girdiği yere bir defa daha hilâl giremez." 313 harbinde Yunanistanı mağlûp edip te hudutlarımızı tashih etmek istediğimiz zaman, Avrupa devletleri karşımıza bu düsturu koymuşlardı. Cumhuriyet türkiyesi bu ananeyi kırmıştır.

3 — Üçüncü olarak ta şu söylenebilir ki, Türkiye, Hatay davasını, Montröde Boğazlar davası gibi, müzakere yolu ile halletmiştir. Ve bu suretle, kuvvete müracaat etmeden mukavelelerin değişebileceğini dün-

1914 - 1918 de Rusya ile Çanakkaleden irtibat temin edilseydi Rus ihtilâli ve Brest - Litovsk muahdesinin önüne geçilebilirdi.

Bilhassa 1931 denberidir ki İngiltere için Akdenizin strajik ehemmiyeti bir kat daha artmıştır. Japonyanın kuvvetlenmesi, Çin üzerindeki emelleri, uzak şark pazarlarına hâkim olan adaların işgali Londrayı uzak şarkta mühim kuvvetler bulundurmak lüzumuna ikna etmiştir.

Singapur İngiliz üslerinin en kuvvetlisi olacaktır. İngiliz adaları ile uzak şark arasındaki kısa yol bu bakımdan bilhassa ehemmiyet kesbeder. Askerî nakliyatla kazanılan zamanın ehemmiyeti ticarî nakliyattakinden çok daha mühimdir.

İngiltere için, icabında, daha enerjik bir uzak şark siyasetine istinatgâh olmak üzere Singapura on beş gün mesafede bulunan Akdenizde mühim deniz kuvvetleri tahşit etmekte fayda vardır.

İşte İtalyanın Akdenizdeki askerî üsleri ve mühim deniz ve hava kuvvetleridir ki bu denizin İngiltere için olan stratejik ehemmiyetini azaltmaktadır.

Ticarî ve stratejik kıymetten başka, Akdeniz İngiltere için siyasi bir ehemmiyet de arzeder. Bu deniz islâmın beşiğidir. İmdi dünyanın en büyük islâm devleti İngiliz imparatorluğudur. İslâmlığa dokunan herkes İngiliz imparatorluğunu tehdit eder. İtalya bilhassa "islâmın kılıcı," olmağa kalkıştığı zamandır ki Londrayı kızdırmaktadır.

İşte İtalyan - İngiliz rekabetinin hassas noktası buradadır. Şarkta, Filistin'de, Mısırdaki yerleşmiş olan, Ankara üzerindeki itibarını idame etmek isteyen İngiltere, Arnavutluğun işgalindenberi, İtalyan emperyalizminin muhtelif tezahürlerine kollarını kavuşturup seyirci kalamaz.

yaya göstermiştir. Boğazlar ve Hatay davalarının halli, bazı devletlerin hariciye vekâletleri için birer örnek olmağa değer.

Hatayın ana vatana kavuşmak üzere bulunduğu bu sırada türk kurtuluş mücadelesinin her safhasında ismi daima önde gelen Atatürkün adını miunetle ve şükranla anmak ve tarihin bu büyük ismi önünde tazimle eğilmek her türk için bir kadîrî borcudur. Davanın yüz de yüz muvaffakiyetle neticelenmesini de Milli Şefimiz İsmet İnönünün yorulmak bilmez mesaisine borçluyuz. Muhterem Başvekil Refik Saydama ve bu nazik vazifenin en ağır yükünü üzerine alan muhterem Şükrü Saraçoğluna da bu muvaffakiyetli neticeden dolayı şükran hislerimizi ifade ederken, bütün milletin hislerine tercüman olduğumuza şüphe etmiyoruz. A. Ş. ESMER

Komite toplantıları ve beklediklerimiz!

Baştarafı 1 inci sayfa

Memleketin hakikaten fakir ve muhtaç ailelerini meydana çıkarmak veya bu vasıfla meydana çıkanları tefrik etmek işi, şubenin erkek elemanlarından çok, toplanabilecek ve kaydedilebilecek kadın unsurlarının kârı olduğu da aşîkâr olduktan sonra, bu şubenin halk içine ve aile muhitlerine nüfuz etmesi meselesi onun daha çok kadın aza adedini çoğaltması mümkün olacaktır.

Naşit Uluğ, sosyal yardımla yaptığı bu konuşmalar sonunda Halkevi kiliği meselesine temas etmiş ve bu başarının Aydın için âzami bir kıymet ifade ettiğini zikrederek, halkevlerinin halkın yalnız neşesine tercüman olmasını değil, aynı zamanda ıstırap içinde bulunan fakir ve kimsesizlerin de dertlerine yar olmasını seve seve dileyen ve buna seve seve koşan ve çalışan bir teşekkül olmaşı lâzımgeldiğini izah etmiştir.

Sosyal yardım şubesi; halkın bu nevi ıstıraplarını seve seve paylaşırların; el, gönül ve kafa birliği meselesinde and içenler feragatkâr bir mefkûre ile koşanlar şubesi olmalı ve olabilmeye çalışmalıdır.

Aydın doktorlarının bu gaye ile ve ihtisasları dahilinde âzamî sevgi ve sempati yaratarak çalışmaları ve bina ihtiyacına dahi ehemmiyet vermiyerek muhali mümkün kılmaları üzerinde durularak, doktorlarımızın gösterdikleri alâka ve hasasiyet takdir edilmiştir.

Müfettiş, klinik işinde de daha esaslı tedbirler alınmasına ve bu teşkilâtın yakın bir gelecekte tevsi edilebilmesine muzahir olmağa çalışacağı vadile, sosyal yardım şubesinin toplantısına nihayet vererek komiteye teşekkül etmiştir.

Sosyal yardım komitesinin içtimasını halk dersaneleri ve kurslar komitesi müzakereleri takip etmiştir.

Kurslar şubesi, geçen yıllar faaliyetinden notlar vererek çalışma esasını tebarüz ettirmiştir.

Naşit Uluğ; kurslar şubesinin gelecek yıllarda faaliyetini, basit ve iptidai manada bir nakış ve dikiş kursu açarak, bir ev idaresi ve çocuk bakımı kursu teşkil ederek tevsi edilebilmesinin yerinde olacağını ve hatta elde edilebilecek imkân nisbetinde, Aydın'ın bugünkü geniş inşaa faaliyetine nazire olarak ufak çapta bir yapı kursunun da buna ilâve edilebileceğini zikretmiş ve bunlara sarfı mesai edilmesini komite mensuplarından rica etmiştir.

Memleket kadınlarının ellerine iğne ve iplik verebilmek, onlara kendi kendilerini tatmin edecek kadar da olsa, dikiş nakış ev idarsi ve çocuk bakımı mezyetlerinden hisselendirilmek, bu şubenin ana perensiplerini teşkil etmelidir, noktası üzerinde görüşmeler yapılmıştır.

İnşaat kursu için, bölge sanat okulu talebelerinden şubenin

İtalyanlar telâş ediyorlar

16 haziran tarihiyle Romadan yazılıyor :

Romanyanın takındığı tavır İtalyada hayretle karşılanmaktadır. Romanya dış bakanı B. Gafenkunun, Ankara radyosunda kullandığı dilden, Romanyanın Türkiye ile askerî bir pakt akdetmek niyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

İyi haber alan mahfiller çember cephesine geçmezden evvel, kendi vaziyetini iyice teemmül etmesi için Romanyayı teyakkuza davet edeceklerdir. Romanyanın sabrı sona ermiş olduğu, keza Türkiye'ye de ihtar edilecektir. Türkiyenin tuttuğu istikamet karşısında İtalyan matbuatı bugüne kadar temkinli davranmıştır.

Fakat şimdi "Stempa," gazetesi, İtalyanın, Montrö anlaşmasını imzalayan devletlerden biri olduğunu ve boğazlardaki serbestinin, sadece bir fiksiyondan ibaret kalmasına asla razı olmayacağını hatırlatmakta ve İtalyanın izahat istiyeceği günlerin yaklaşmakta olduğunu kaydetmektedir.

Tribuna gazetesi, Romen-Türk paktının plânlarını, İngiliz liralariyle kurulan tahkimat hattı ile alâkalı göstermektedir. Bu Roma gazetesi, Bükreşe yanlış bir adım atmaması tavsiyesinde bulunmakta, Romanyanın bölgevikliğe karşı hudutlarını korumak zaruretinde olduğunu, Bulgaristanın Romanyaya bir çok taleplerle müracaat ettiğini, Budapeştenin de ayrıca ihtarda bulunduğunu yazmaktadır.

Romanya dış politikasının, bunların hepsini göz önünde tutması icabettiğini yazan Tribuna, maceralı politikanın âkîbetleri kolay kolay düzeltilemez, diyor.

Doyçe Algemayne Saytung

istifadelenirilmesi ve icabederse maarif vekâletinden bu iş için müsade istihsalı de konusulmuştur.

Ve yine inşaat işlerinde müeyyide bulunduğu veya belediye tarafından böyle bir müeyyide vaz'ı imkânı görüldüğü takdirde, ruhsatsız inşaatçı ve yapıcılarının çalışmalarına mümaniat edilmesi, buna mukabil yapıcılık kursundan zamanla yetişenlere mütehassıslarca verilecek ruhsatla, yapı işlerinin tedviri cihetine gidilmesinin hedef ittihaz edileceği üzerinde durulmuştur.

Bundan böyle kurslar şubemiz önümüzdeki çalışma yıllarında, daha çok, iptidai ve basit mânada olmak üzere; biki dikiş çocuk bakımı ve ev idaresi meseleleri üzerinde ısrar edecektir.

Naşit Uluğun reisliğinde yapılmış komite toplantıları diye bilirim ki, halkevi kollarının mütakamil bir enerji ve mütevazın bir program içinde çalışmalarına mürşid olmuştur.

Bu itibarla hemen her komite, gelecek yıllarda ki faaliyetine hem vüsat hem de başka başka ve daha faydalı veçheler verebilecektir.

Konuşmalar hulâsa edilecek olursa toplu ve fakat şumullü maddeleri ihtiva etmek yönünden komiteleri isabetli bir çalışma programına muhatap kılmalıdır.

Enver Demiray

BİSMARK

VE

Alman İmparatorluğunun Kuruluşu

Yazan: Jamesi Wycliffe Headlam

Terceme eden: M. Nedim Müren

— 54 —

bir dereceye kadar kendilerini parlamenter nazır olarak görüyorlardı. Mecliste güvendikleri bir ekseriyetleri vardı ve buna mutavazıca mütemayildiler. Bu zamana kadar gizli kalan ihtilâf sebepleri ordunun ıslahı meselesi ile tekrar canlandı.

Naip prens her şeyden evvel bir askerdirdi. İkinci erkek evlât olduğu için tabii istihlâf edeceği şüpheli idi. Ordunun içinde bulunduğu şartları yakından biliyordu. Ve bir çok noktalar dan ıslahatın zarurî olduğuna kanıdı. Biraderlerini istihlâf eder etmez ilk iş olarak harbiye nezaretinde yeni bir teşkilât planı hazırlamak üzere bir komisyon teşkil etti. Albert V. Roon tarafından bir memorandum hazırlandı ve bazı değişikliklerle komisyon bunu kabul etti. Harbiye nazırı Bonin bu işle pek alakadar görünmüyordu. Kendisinden neşet etmeyen ve belki de hiç bir zaman makul bulmadığı bir reformu başarmak için kendisinde enerji göstermiyordu.

Naip prens bu meseleyi tetkik etti. 1859 seferberliğinde edinilen tecrübe noksanların ne kadar ciddi olduğunu göstermişti. Ordu halâ seferber vaziyetteydi ve teklif edilen değişiklikleri derhal yapmak için bu iyi bir fırsattı. Bu sebeple Bonin istifa etti ve Roon 1859 kânunu sanide onun yerine tayin olundu.

Bu tayinin çok şümüllü neticeleri olacaktı. Bu evvelâ kabinedeki bütün ahenği alt üst etti. Bütün kabine liberallerden müteşekkildi. Roon ise kuvvetli bir muhafazakârdı. O sözde sadece bir vilâyet nazırı olarak tayin edilmisti fakat az zaman-

da naip nazırında diğerlerinden daha çok itimat kazandı.

Yüksek enerji karakter ve karar sahibi bir adamdı. Mükemmel bir Prusya zabıtı tipi idi, geniş bilgisine, derin ve basit bir dinî itikat üstüne müesses yüksek bir vazife duygusu ilâve etmişti. Nihayet, başvekil siyasi hayattan çekildi ve hükümet lidersiz kaldı. Roon'un siyasi hayata çıkışı hakikat halde vuku bulacak olan mühim hâdiselerin bir başlangıcı idi. Fakat ona göre parlamentoda mücadele vuku bulmayacak ve Bismarck asla bir nazır olmayacaktı.

1860 senesi başlangıcında ordunun ıslahı için yapılan teklifleri havi kanun projesi avam kamarasının önüne getirildi. Her zaman yapıldığı gibi bunda küçük bir komite de tetkiki istendi.

Teklifler:

a — Her sene toplanan acemi miktarının arttırılması.

b — Hizmet müddetinin uzatılması.

c — Rediflerin, ardunun diğer kısmıyla münasebatının değiştirilmesinden, ibaretti.

Bu ıslahatı tetkike memur olan komite bunlardan birincisini kabul ve diğer ikisini reddetti. Komitenin vermiş olduğu rapor meclise kabul olundu ve liberal partinin daha uzağı gören azalarının liderlerini, hükümeti tutmaları için kandırmağa çalışmaları boşuna çıktı. Nazırların, hükümette ekseriyeti liberallerin teşkil ettiğini ve kendi partilerinden alınmış olan nazırları himaye etmenin vazifeleri cümlesinden bulunduğunu ileri sürmeleri bir netice vermedi.

— Sonu var —

SINGAPUR

Bu günlerde dünyanın en muazzam istihkâmlarından birinde, büyük Britanya ve Fransa ordu mümessilleri toplanarak bu kalenin değerini daha ziyade arttırmak çarelerini araştıraraklardır. Ancak, bahis mevzuu olan şey, topları ve bu adadaki tayyare meydaularını tetkik ve takviye etmek veya çoğaltmak değildir. Her hangi bir muhâsarayı güçleştirmek için, insan kudreti dahilinde olan her tedbir, bu adada alınmıştır.

Londra ve Paristeki devlet adamlarının projeleri daha ileri gitmektedir: maksat büyük okyanusun garbında muazzam bir müdafaa sistemi kurmak ve bu sistemde de Singapur sadece bir köşe direği rolünü vermektir. Avusturalya mümessillerinin de bu görüşmele-

re iştirak etmekte olmaları her halde maksatsız sayılamaz; münhasıran britanyalıları ait olan dünyanın bu kıtasında çok şümüllü bir harp endüstrisi kurulacaktır. Adada depo edilmiş mühimmat ve malzemenin tükeneyeceği bir harp takdirinde bu endüstri, Avusturalya müdafaa kuvvetlerine top tüfek ve tayyare vereceği gibi, Singapurdaki kuvvetlerinin de harp malzemesi ihtiyaçlarını karşılayacaktır.

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.

Altı aylığı 3 liradur.

İdare yeri: Aydında C. H. P. Basımevi.

gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilanlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

RADYO

PERŞEMBE 29/6/939

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 1230 Program.

12.35 Türk müziği.

1 — Nişaburek peşrevi.

2 — Ziya paşa - Nişaburek ağır semai - Ey gül ne acep silsilei.

3 — Hasan ağa - Nişaburek şarkı - Camei surhile.

4 — Aziz efendi - Nişaburek şarkı - Kırkı geçirdi.

5 — Nişaburek şarkı - Görmek ister.

6 — Ali Rifat - Nişaburek şarkı - Meyledip bir gülizare.

7 — Nişaburek saz semaisi. 13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

13.15 14 Müzik (Karışık program - Pl.)

19.00 Program.

19.05 Müzik (Senfonik parça - Pl.)

19.15 Türk müziği (Fasil heyeti)

20.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.15 Konuşma (Ziraat saati)

20.30 Türk müziği (Muhtelif şarkılar ve düğün âdetlerine ait türküler)

1 — Hicazkâr peşrevi.

2 — Lemi - Hicazkâr şarkı. Son aşkımlı canlandırın.

3 — Arif bey - Hicazkâr şarkı - Bir halet ile süzdü yine

4 Arif bey - Suzinak şarkı - Papusuna ermek üzere.

5 — Rahmi bey - Suzinak

Şarkı - Bir sihrî Tarap.

6 — Udi Eşref - Suzinak şarkı - Günden güne efzun oluyor.

7 — Mustafa Nafiz - şarkı - Ümitsiz bir sevişle.

8 — Düğün âdetlerine ait türküler.

21.10 Konuşma.

21.25 Neşeli plâklar - R.

21.30 Müzik (Şen resitali - Rubi Sui Baş bariton.)

1 — Haydu - " Mevsimler " Oratonosundan çiftçi şarkısı.

2 — W. A. Nozart - " Sihirli flüt " operasından sarastronun arıyası.

3 — L. Van Beethoven - "Fidelio", operasından "Recco", nun "Para", şarkısı.

4 — F. Schubert - Genç kız ve ölüm (Lied).

5 G. Verdi - " Simon Bocca negra " operasından Fiesconun romansı.

22.00 Mezik (Küçük orkestra Şef: Necip Aşkın).

1 — Julius fucik - Hülya (Vals)

2 — J. Strauss - Dinamiden (Esrarı engiz vals)

3 — Emmerich Kalman - Cambazhane prensesi operetinden (potpuri)

4 — Jac. Grit - Mayıs ihtişamı (Vals)

5 — Jac. Grit - Marş.

23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo-nukut borsası (fiyat).

23.20 Müzik (Cazband - Pl.)

23.55 24 Yarınki Program.

HAVACI

OLMAK İSTİYEN ORTAOKUL MEZUNLARINA

1 — Genel kurmay başkanlığının tensipleriyle Türkkuşu genel direktörlüğünün emri altında bu yıl açılacak (Hava Gedikli hazırlama yuvası)na orta okul mezunları alınacaktır.

2 — Hava gedikli hazırlama yuvasına girmek isteyenler de aranacak belli başlı şartlar aşağıda gösterilmiştir.

A — Türk olmak, anası ve babası Türk ve Türk soyundan olmak.

B — Bekâr olmak ve yaşı en az 16, en çok 18 olmak.

C — Sağlık durumu uçuculuğa elverişli olmak.

D — İyi hal sahibi bulunmak.

E — Ana ve babanın, yoksa velisinin rızasını tesbit eden adresli vesika göstermek.

F — Hava gedikli hazırlama yuvasını ve hava okullarını bitirdikten sonra hava birliklerinde 12 yıl gedikli erbaş olarak vazife görmeği taahhüt etmek (bu taahhüt gedikli hazırlama yuvasına geldikten sonra ve hava sağlık heyetine yapılacak katı muayene iyi netice verdikten sonra masrafı türkkuşunca ödenmek suretiyle yapılacaktır.

3 — Gedikli olmadan evvel ve olduktan sonra alınacak aylık ve tayyareci zamlarının miktarıyla diğer esas ve şartlar hakkında daha fazla malûmat almak isteyenler Orta okul, Lise ve Kültür direktörlerine, askerlik şubeleri başkanlarına, türk hava kurumu ile türkkuşu şubelerine gönderilen matbu broşürleri görebilirler.

4 — Kayıt muamelesine 30 haziranda son verilecektir. Lazımgelen şartları haiz olduğu görülen gençler temmuz ayı içinde Ankara'da türkkuşuna sevkedilecektir.

5 — Hava gedikli hazırlama yuvasına girmek isteyen Ortaokul mezunları kaydedilmek üzere Tür Hava kurumu şubelerine müracaat etmelidirler.

Aydın icra memurluğundan

939/1470

Alacaklı Aydın gazi bulvarında cumhuriyet bakkaliyesi sahibi Arif Tanyıldız

Borçlu Aydın kurtuluş mahallesinden olup halen çandarlı nahiyesinde ikamet eden kalaycı salih oğlu mntstafa

Satılan gayri menkul Aydın tapusunun 340 tarih ve 56 numarasında ova eym.ri köyünde iki karaağaç mevkiinde tapuca 7 dönüm ve aynen metre murabbına çevrilişinde 6433 metre murabbında tarlanın tamamıdır.

Hududu tapu kaydına göre şarkan ali güllü oğlu ibrahim garben peynirci necip şimalen simyon cenuben hakim izet ile çevrilidir.

Kıymeti tarlanın tamamına 100 lira kıymet takdir edilmiştir.

Satışın yapılacağı yer gün ve saat Aydın icra dairesinde 8/8/939 tarihinde salı günü saat 15 de ve temdit arttırması 23/8/939 tarihinde çarşamba günü aynı saatte yapılacaktır.

1 — İşbu gayri menkulün arttırma şartnamesi ilân tarihinden itibaren 939/1470No. dosya ile aydın icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlanda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler, işbu şartnameye ve 939/1470 dosya numarasıyla memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Tayin edilen zamanda gayri menkul üç defa bağrıdıktan sonra en çok artırana ihale edilir. Ancak artırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüchani olan diğer alacaklılar bulunup da bedel bunların o gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok artırana taahhüdü baki kalmak üzere artırma on beş gün daha temdit ve on beşinci günü aynı saatte yapılacak arttırmada, bedeli satış istiyenin alacağına rüchani olan diğer alacaklıların o gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile, en çok artırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılamaz. Ve

(Lütfen çevrilmiz)

satış talebi düşer.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arz etmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok artırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur.

Bir gayri menkul yukarıda gösterilen 8/8/939 tarihinde Aydın icra memurluğu odasında işbu ilan ve gösterilen artırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. 69

Aydın Belediye Reisliğinden :

1 — Belediye sicillinde kayıtlı ve ruhsatname almış olan hammalların yeknasak elbise giymeleri belediyece karar altına alınmış olduğundan bu gün den itibaren on beş gün içinde koyu lacivert bezden yapılmış işçi tulum veya uzunca iş gömleği ile aynı bezden yapılmış ve üzerinde madeni hammal numarası olan bir kasket giymeleri mecburidir.

2 — Bu mecburiyete riayet etmeyenlerin ruhsatnameleri geri alınarak hammallık yapmaktan menedilecekleri ilân olunur. 68

HALKEVİ

Bakım Evi Muayene Saatleri

Muayene günü	Saat	Doktor arkadaşımızın adı
Pazartesi	3 — 4	Operatör Medeni Boyer
Salı	4 — 5	Doktor Fuat Bayraktar (Cilt hastalıkları mutahassısı)
Çarşamba	2 — 3	Operatör Nuri Erkan
"	3 — 4	Doktor Şevket Gözaçan (Göz hastalıkları mutahassısı)
Perşembe	4 — 5	Doktor Muhsin (İç hastalıkları mutahassısı)
"	5 — 6	Doktor Şevket Kırbaş (İstani hastalıklar mutahassısı)
Cuma	4 — 5	Doktor Münif Erman (Kadın hastalıkları mutahassısı)
Cumartesi	2 — 3	Doktor Nafiz Yazgan
"	3 — 4	Doktor Halil Gözaydın

Aydın su işleri Dördüncü şube müdürlüğünden

A — Eksiltmeye konulan iş Horsunlu - Nazilli sulama kanalının 26+400 - 36+050 kilometreleri arasındaki sınavı imalatın inşaatı olup bedeli keşfi (48752) lira 17 kuruştur.

B — Eksiltme kapalı zarf usulyledir.

C — Eksiltme günü 10 temmuz 939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14,30 da Aydın su işleri dördüncü şube müdürlüğünde yapılacaktır.

D — İsteklilerin şartname proje ve merbutatını Aydın su

işleri müdürlüğünde görebilirler E — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2490 numaralı kanun hükümlerine göre (3656) lira 41 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve ihaleden 8 gün evvel ehliyet vesikası almak üzere Aydın vilâyetine müracaat etmeleri şarttır.

F — Teklif mektuplarının eksiltme gününde tesbit edilen saatten bir saat evvel su işleri müdüriyetinde teşekkül etmiş olan komisyona verilmesi lâzımdır.

36 17 23 28 4

İmtiyaz sahibi ve Umumi Negriyat Müdürü : Etem Mendres
Basıldığı yer : C. H. P. Basımevi

Sağlık Yurdu açıldı

Ayında Hasan efendi mahallesinde sağlık yurdu, şimdilik cerrahi kadın hastalıkları ve rontken servisleri ikmal edilerek açılmış. Hasta kabulüne başlamıştır.

Yurtta birinci sınıf mütehassıs doktorlarımız tarafından her türlü erkek kadın ameliyatları ve rontken muayeneleri yapılmakta ve tedavileri fennin son kabul ettiği tıbbi esaslar ve elerkaide dairesinde takip edilmektedir.

6 Ay

Vade ile elbise

Yaptırmak istserseniz kadın ve erkek terzisi Muzaffer Eraydına koşunuz

Terzihanemde Sümerbank yerli mallarının hemen en emsalsiz kumaşlarıyla ve 6 ay vade ile bilûmum memurlarımıza elbise yapılmaktadır.

En mutenâ bîkî dikişle ve en özenişli provalarla müşterilerimizi memnun etmek istiyordayım.

Memurlarımızın bu fırsattan istifadeye koşacaklarını umarım.

Kadın ve erkek terzihanesi
Muzaffer Eraydın
Demiryolu caddesi: Aydın

3 Numaralı Köy Defterleri hazırlandı

Vilâyet köycülük bürosunun verdiği son formül üzerine 600 sahife en iyi cins kâğıttan ve bez kaplı sağlam ciltli 3 numaralı defterlerin de hazırlandığını sayın müşterilerimize arzederiz.

ŞOFÖR

Ehliyet vesikaları iyi teclit edilmiş olarak tab edilmiştir

Fiyatı **25** Kuruştur.

Okul talebelerine

Basımevimizde Okul talebeleri için hüviyet kartları hazırlanmıştır

Tanesi **5** Kuruştur

Toptan alan okullara tenzilât yapılır

C. H. P. Basımevi

Aydın Vilâyeti Daimi Encümeninden :

1 — Aydın- Muğla yolunun 51+507-55+927 kilometreleri arasında 16906 lira 50 kuruş keşif edelli adi kaldırım inşaatı eksiltmeye konulmuştur.

Yapılacak iş 4420 m adi kaldırım

2 — Bu işe aid evrak şunlardır

A — Taş ve kum ocakları grafiği

B — Hülasai keşif

C — Hususi fenni şartname

D — Eksiltme şartnamesi

E — Bayındırlık işleri genel şartnamesi

F — Tesviyei tûrabiye şose ve kağır inşaatı aid fenni şartname

G — Mukavele projesi

İsteyenler bu evrakı Aydın nafia müdürlüğünde görebilirler

3 — Eksiltme 3-7 939 tarihinde Pazartesi günü saat 15 de vilâyet encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulyledir.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1268 liralık muvakkat teminat vermesi ve Aydın vilâyetinden bu iş için alınmış ehliyet vesikası ve ticaret odası vesikası bulunması lazımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar vilâyet encümenine getirilerek encümen reisliğine makbuz muka-

Aydın Su işleri Dördüncü şube müdürlüğünden

A — Eksiltmeye konulan iş : Horsunlu — Nazilli sulama kanalının 23+400 — 26+400 kilometreleri arasındaki sınavı imalatın inşaatı itimamı olup bedeli keşfi (22039) lira 66 kuruştur.

B — Eksiltme kapalı zarf usulyledir.

C — Eksiltme günü 10 temmuz 939 tarihine tesadüf eden Pazartesi saat 16,30 ta Aydın su işleri dördüncü şube müdürlüğünde yapılacaktır.

D — İstekliler şartname, proje ve merbutatını Aydın su işleri müdüriyetinde görebilirler.

E — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2490 No. lu kanun hükümlerine göre (1652) lira 97 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve ihaleden 8 gün evvel ehliyet vesikası almak üzere Aydın vilâyetine müracaat etmeleri şarttır.

F — Teklif mektuplarının eksiltme gününde tesbit edilen saatten bir saat evvel su işleri dördüncü şube müdürlüğünde teşekkül etmiş olan komisyona verilmesi lâzımdır.

(35) 17 23 28 4

bilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saata kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

11, 15, 22 29 (28)